

Mișu Negritoiu
Director general al ING Bank România

Eu am crescut profesional în același timp cu Ziarul Financiar: m-am lansat în banking cam în același timp (am 11 ani). Am participat la o lansare fastuoasă a primului număr (pe hârtie roz) și o echipă de... Financial Times. Ce timpuri! Cine se aștepta o echipă de români (tineri) să developeze ziarul mai bine decât o echipă experimentată de englezi? De atunci nu mi-a lipsit ziarul pe birou nici măcar o zi. Câte exemplare am citit în 10 ani? Nici nu îndrăznesc să menționez.

1998

Peter Imre
Director Corporate Affairs al Philip Morris

Am fost printre puținii privilegiați acum zece ani când într-o zi m-a chemat Adrian Sârbu și a lansat un proiect care pentru perioada respectivă părea puțin prematur: dacă nu utopic. Fina la rândul meu un pionier în economia postcomunistă, am crezut că țara și România are nevoie de un ziar financiar echilibrat, puternic, o publicație pe care oamenii de decizie să parcurgă ca pe o lectură obligatorie și din care marele public să înțeleagă ce se întâmplă în economia românească și mondială. ZF asta face de zece ani și zi de zi din ce în ce mai bine. Citesc ZF zilnic, este primul ziar care cu incape ziua.

Puterea noastră este puterea calității

Era o vreme când succesul se măsura prin eforturi și rezultate. Cei mai importanți erau cei de mult se munca. Mult și bun, cu cât mai mult, cu atât mai bun. Pe măsură ce producția creștea, se puneau tot mai rar problema serviciilor, a calității și a eficienței. Uneori chiar decât. Cel care deținea monopolul era stăpânul absolut. Într-o izolare desăvârșită, el domina peste toți și toate. Lucrurile însă s-au schimbat.

Ceea ce contază acum este calitatea. Oamenii pun preț pe calitate. Cei care oferă servicii și produse de calitate sunt cei care atrag clienți. Cei care oferă cu consecvență servicii și produse de calitate atrag și mai mulți clienți. Iar cei care sunt sensibili la dorințele clienților și la cerințele pieței își vor da seama foarte repede că au mai mulți clienți decât s-ar fi așteptat.

Calitate, servicii, seriozitate, valoare. Iată care sunt standardele „Ziarului Financiar”, un nou cotidian românesc. Un ziar care se adresează unui cititor inteligent, cu putere de discernământ. Un ziar pentru oamenii care pun preț pe calitate.

„Ziarul Financiar” își propune să se adreseze cititorului cu respectul pe care acesta îl merită, oferindu-i zilnic stiri corecte, obiective și echilibrate din toate domeniile.

Vor fi relații clare și prompte despre politica internă și a relațiilor externe și financiare. Informații și va exercita, iar relatările echidistante și la obiect. Nu vom evita subiectele controversate și nici nu vom da înapoi în fața aspectelor delicate.

Paginile cu stiri pe larg vor duce cititorul dincolo de actualitatea zilnică, drept în miezul problemelor. Articolele vor avea prospectivitate și vor fi la obiect. Limba de lemn a birocratilor, avocaților și a purtătorilor de cuvânt nu ne reprezintă.

Echipa de ziariști a „Ziarului Financiar” îmbină experiența, înțelegerea și energia. Pe lângă actualitatea lor, vor fi preluate și materiale de la Mediafax, cea mai importantă agenție de stiri din România. Reuters, cea mai mare agenție internațională de stiri și Bloomberg, o agenție de stiri cunoscută și financiar care evoluează într-un ritm uimitor.

Potențialul și sursele de informare ale „Ziarului Financiar” sunt unice în România și chiar în sud-estul Europei.

Modul în care vom prezenta actualitatea internațională îi va conecta și le va semnaliza cititorilor tendințele internaționale ale lumii financiare și de afaceri. Vom publica săptămânal rapoarte privind ritmul în care evoluează tranziția și reforma în Europa Centrală și de Est. Reușita integrării politice și economice a României împreună cu vecinii săi în Uniunea Europeană și în NATO este un subiect important și apropiat nostru.

„Ziarul Financiar” este scris, editat și conceput grafic pentru a fi accesibil cititorilor. Paginile simple, dar elegante sunt ilustrate cu fotografii și grafice de o mare claritate, care captează atenția. Pagina principală internațională este o nouă prin design și conținut, permitându-le în orice moment investitorilor să urmărească performanțele unei firme sau ale unui sector de activitate.

Fără îndoială, „Ziarul Financiar” este un cotidian serios. Dar nu plictisitor. În fiecare zi, în paginile noastre, cei mai buni caracteristici români dau chip opiniilor lor despre evenimentele interne și internaționale. Câteva tuse umoristice, în joacă, printr-o pagină zărilor.

Amatori de sport vor fi înaintea evenimentelor sportive, prin materialele noastre prezentate cu regularitate.

„Profil”, suplimentul de week-end, plin de culoare, ne va arăta cum muncesc, se odihnesc și se distrează oamenii, iar lectura de la viață și plăcută și relaxantă.

Rubricile noastre de comentarii și analize vor fi redactate de câteva dintre personalitățile cele mai cunoscute și mai informate din România. Parteneriatul publicistic pe care îl avem cu „Financial Times” și „The Economist” ne va permite să oferim cititorilor comentarii și articole interesante, care tratează lămpede semnificația subiectelor de politică, finanțe și afaceri internaționale.

„Ziarul Financiar” este un ziar independent. Nu serveste interesele nici unui partid sau grup de interese. Asta nu înseamnă că „Ziarul Financiar” nu are o atitudine. Nici pe departe.

Acesta va fi un ziar care va promova cu tărie libera inițiativă, comerțul liber și economia de piață. Și vom face cu vigoarea unui răget de leu.

Bine ați venit la „ZIARUL FINANCIAR”!

Acesta reprezintă declarația de intenție făcută de ZF în urmă cu zece ani. Câte scrisse atunci, valoare promovate, rămân valabile și astăzi.

ZIARUL FINANCIAR

Luni, 16 noiembrie 1998 An I / Nr. 1 Preț: 5.000 lei

Guvernul asediat de greviști
POLITICĂ INTERNĂ - PAGINA 3

SNP Petrom emite acțiuni
COMPANII - PAGINA 8

Urmăriți în fiecare zi Indicele ZF
PIAȚA VALORILOR MOBILIARE - PAGINA 9

Profil
WEEK-END-UL ÎTI APARTINE

Americanii au întors bombardierele din zbor, dar atacul poate veni oricând

Irakul s-a predat

Bill Clinton a anunțat că irakienii au acceptat toate condițiile

„La cel mai mic semn de nesupunere, suntem gata să lovim”
Tony Blair

Aeronave americane de atac au făcut de astăzi data celeritate

„Irakul a dat înapoi, dar asta nu este suficient. Acum trebuie să-i îndepărtăm angajamentele față de Națiunile Unite, deoarece, în caz contrar, suntem gata să acționăm”, a spus oscarul prezidențial american Bill Clinton. Coaliția împotriva Irakului pentru restaurarea impusă ONU, acum este gata să acționeze în cazul în care Irakul nu va respecta termenii negocierii. În acest timp, SUA și-au intensificat eforturile pentru venirea la un acord cu irakienii. Într-un mesaj transmis prin intermediul ambasadei americane în Bagdad, SUA și-au exprimat indignarea față de oferta Bagdadului și spun amănunțit intenția de a menține forțele militare americane în Golful Persic, în timp ce Rusia, China și Franța și-au exprimat dezacordul față de o eventuală acțiune militară. Nuar Hamdani, ambasadorul Irakului la ONU, a insistat că negocierile sunt procesul de soluționare al disputei guvernului irak, care declară decizia americană de interdicție a

inspecțiilor ONU ca „unul” dintr-unul redactat de autoritatea de la Bagdad, „fina” „inacceptabil”, a spus Sandy Berger, consilierul american pe probleme de securitate națională. În local am spus ferm din partea Irakului, „care este o ofertă care are mai multe gârzi decât un schmeț”, a spus acum. Serghej Lavrov, ambasadorul Rusiei la ONU, a spus că, amena este învestită să pună condiții, ci doar căpăta poziția Irakului și să-și exprime dezaprobarea față de delegațiile care cer clarificări suplimentare. Anca scrieri lui Azi, care a constituit materialul discuziei între membrii Consiliului, are două puncte, în care se cere „revizuirea

Coaliția spune că e pregătită să închidă întreprinderile

„Irakul s-a predat”, a spus Bill Clinton, anunțând că irakienii au acceptat toate condițiile impuse de Coaliția pentru restaurarea impusă ONU. Într-un mesaj transmis prin intermediul ambasadei americane în Bagdad, SUA și-au exprimat indignarea față de oferta Bagdadului și spun amănunțit intenția de a menține forțele militare americane în Golful Persic, în timp ce Rusia, China și Franța și-au exprimat dezacordul față de o eventuală acțiune militară. Nuar Hamdani, ambasadorul Irakului la ONU, a insistat că negocierile sunt procesul de soluționare al disputei guvernului irak, care declară decizia americană de interdicție a inspecțiilor ONU ca „unul” dintr-unul redactat de autoritatea de la Bagdad, „fina” „inacceptabil”, a spus Sandy Berger, consilierul american pe probleme de securitate națională. În local am spus ferm din partea Irakului, „care este o ofertă care are mai multe gârzi decât un schmeț”, a spus acum. Serghej Lavrov, ambasadorul Rusiei la ONU, a spus că, amena este învestită să pună condiții, ci doar căpăta poziția Irakului și să-și exprime dezaprobarea față de delegațiile care cer clarificări suplimentare. Anca scrieri lui Azi, care a constituit materialul discuziei între membrii Consiliului, are două puncte, în care se cere „revizuirea

If you're seeking banking excellence in Eastern Europe, we're there.

„Tractorul” este gata de privatizare

SUMARUL DE AZI

Stiri externe	2
Stiri interne	3
Stiri pe larg	4
Editorial și opinii	6
Analize și comentarii	7
Companii	8
Plata valorilor mobiliare	9
Burse internaționale	10
Valute & Mărfuri	11
Sport - Fotbal	12

Crina But

A DECEA mână de negociere între FTS și cele trei firme investitoare în companiile Uzine „Tractorul” și Uzine „Tractorul”, a spus vicele ministrului Industriei, Energiei și Gospodăriei, Crina But, director economic la „Tractorul” Brașov.

Negocierile pentru privatizarea „Tractorul” Brașov se reluă astăzi

„No am primit încă mai mult decât un răspuns pozitiv din partea Uzinelor „Tractorul” Brașov”, a declarat în ședința săptămânală a consiliului de administrație al Uzinelor „Tractorul” Brașov, președintele Direcției Auto Trading, Firma americană AGCO este al treilea producător și distribuitor de echipament agricol în SUA, după John Deere și Case, conform paginii de pe Internet a firmei. Firma americană realizează jumătate din vânzările sale pe piața europeană. Firma Deere din Iowa este un client al Uzinelor „Tractorul”. Pentru Medi-

„Tractorul” Brașov este gata de privatizare”, a spus vicele ministrului Industriei, Energiei și Gospodăriei, Crina But, director economic la „Tractorul” Brașov. „Tractorul” Brașov este gata de privatizare”, a spus vicele ministrului Industriei, Energiei și Gospodăriei, Crina But, director economic la „Tractorul” Brașov.

ING BANK ROMANIA

ING Bank România este o companie de bănci, servicii financiare și asigurări, cu sediul în București. Este membru al grupului ING Group.

ING BANK ROMANIA

ING Bank România este o companie de bănci, servicii financiare și asigurări, cu sediul în București. Este membru al grupului ING Group.

PAGINA 6 - MIHAI STĂNESCU; PAGINA 7 - STELIAN TĂNASE

Theodor Alexandrescu
director general AIG Life Asigurări

Cu ZF m-am întâlnit acum 10 ani la inaugurare. Și de atunci este primul lucru pe care îl văd dimineața pe birou. S-a creat o legătură specială între noi pentru că suntem de aceeași vârstă. Și AIG Life Asigurări România a fost înființată tot acum aproape 10 ani. Atunci am afirmat cu născăntă unii țânăr de 29 de ani în primul interviu acordat pentru ZF că AIG Life va fi lider în piață. Îmi plăcea când era tîpărit pe hîrte de culoare roz, similar cu Financial Times. Știu că în evoluție e necesar să fii inovativ și am acceptat schimbarea formatului. Cu siguranță rămâne publicată de referință a sectorului de afaceri!

1998

Laurențiu Ispir
investment officer Oresa Ventures

ZF a scris povestea adevăratului capitalism, curat antreprenorial, românesc. S-a născut cam în aceeași perioadă și a trecut prin aceleași faze: „chimirle facerii” din '98, printr-o criză națională și europeană, încăpătănarea de a rămâne în viață în '99, lupta de la capăt în 2000 și opt ani de poveste de succes după. Apreciez ZF atât de mult datorită informațiilor sigure de business, ideilor, chiar și dozei periodice de educație. Dar mai ales datorită certitudinii că oamenii care fac acest ziar sunt incomparabili în „încăpătănarea” lor de a promova capitalul privat, libera inițiativă, companiile, managerii și antreprenorii.

Grecii intră pe fir pentru preluarea Romtelecom

Grupul elen OTE a preluat controlul operatorului național de telefonie fixă Romtelecom după aproape cinci ani

ADRIAN SECELEANU

Unul dintre cele mai importante evenimente economice din anul 1998 a fost demararea procesului de privatizare a operatorului național de telefonie fixă Romtelecom, cu un consorțiu format din grupul elen OTE și compania americană SBS. Guvernul român a obținut 337,5 milioane de dolari din acțiunile sale, iar alte 337,5 milioane de dolari au fost vîrșate în contul Romtelecom, pentru o majorare de capital care a adus OTE la o cotă de 35% din acțiuni. Peste aproape cinci ani, statul român a cedat controlul Romtelecom către grupul elen OTE,

prin intermediul unei operațiuni care a prevăzută subscriserea de către OTE a unui pachet de acțiuni în valoare de 242,62 de milioane de dolari.

Tranzacția s-a realizat printr-un aport în numerar în valoare de 145 de milioane de dolari, diferența fiind acoperită prin transformarea în acțiuni a creanțelor delințente de OTE asupra Romtelecom, în sumă de 55 milioane euro, respectiv de 42,6 milioane dolari.

Totodată, OTE a achiziționat un pachet de acțiuni de 30,99 milioane de dolari, ceea ce a ridicat valoarea totală a tranzacției la aproximativ 273 de milioane dolari. În urma acestei operațiuni a obținut 54% din capitalul operatorului român de telefonie fixă.

După mai mulți ani de scădere puternică pe telefonie fixă, operatorul s-a schimbat aproape complet managementul în 2007 și a lansat oferte agresive pe piață, pentru a rezista în fața concurenței dure exercitate de jucătorii precum RCS&RDS. Compania a intrat pe un nou segment de business, televiziunea prin satelit, și a revenit puternic pe piața serviciilor internet, majorându-și semnificativ baza de clienți. În mai puțin de doi ani, Romtelecom a reușit să fie numărul doi pe televiziunea prin satelit și internet și să oprească exodul clienților de pe telefonie fixă.

Planurile de listare pe bursă a unui pachet de acțiuni al Romtelecom au fost amânate de mai multe ori, din cauza condițiilor nefavorabile de pe piață.

337,5
mld. €

a obținut Guvernul pentru 21% din acțiunile sale, iar alte 337,5 milioane de dolari au fost vîrșate în contul Romtelecom, pentru o majorare de capital care a adus OTE la o cotă de 35% din acțiuni.

Francezii de la Renault bat la ușa Dacia

ALEXANDRU ANGHIEL

FINELE ANULUI 1998 este marcat de semnarea Memorandumului dintre Guvern și Renault, privind privatizarea Dacia. Documentul a fost semnat de premierul Radu Vasile și președintele și directorul general al Renault Louis Schweitzer.

Contractul efectiv a fost semnat anul următor când francezii au plătit 48 de milioane de euro pentru deținerea a 51% din acțiunile uzinei Automobile Dacia.

Înăci din 1999, Louis Schweitzer anunța viitoarea producție a unui automobil ce avea să fie comercializat la un preț sub 6.000 de dolari. Patru ani mai târziu, la lansarea

Probabil că nici nu bănuiau Louis Schweitzer (stînga) și Radu Vasile la momentul semnării ce impact va avea Logan-ul pe piața mondială

modelului Logan, prețul a crescut și a ajuns la mai mult de 6.000 de euro.

Același lucru s-a întâmplat și cu investițiile anunțate de compania la momentul preluării. Renault se angajase să investească 211 milioane de euro în uzina de automobile de la Mioveni și să atingă până în 2010 un nivel al producției de peste 200.000 de unități. Totodată, proiectul Renault includea și reducerea numărului de angajați de la mai mult de 28.000 la 16.000.

Opt ani mai târziu, investițiile grupului francez au trecut de 1,4 milioane de euro, capacitatea de producție a ajuns la 300.000 de unități, iar în cursul anului viitor ar trebui să fie de 400.000 de unități. Producția Logan, care a fost la început destinată cu precizie către țările emergente, este exportată acum în proporție de peste 60% către un client capricios, Vestul Europei, care a primit un produs comercializat la un preț redus comparativ cu oferta generală a pieței.

Investițiile Renault au creat pe plan local un circuit complet, ce a început cu retailul de automobile prin rețeaua Renault și Dacia, a continuat cu producția gamei de automobile Logan și a fost încheiat prin proiectul de cercetare-dezvoltare demarat la Tita. Odată cu derularea investițiilor în platforma industrială de la Mioveni și proiectul de inginerie de la Tita Dacia a demarat la începutul lui 2008 și un program de recrutare pentru 3.600 de noi angajați.

BRD, prima mare privatizare din sectorul bancar

RUZVAN VOICAN

ÎNCEPUTĂ ÎN 1998, privatizarea BRD, a doua mare bancă de pe piață, a fost definitivată în toamna lui 2004, când grupul francez Société Générale, care deja era acționar majoritar, a cumpărat și ultimul pachet de 7,32% din acțiunile BRD, aflat în portofoliul AVAS.

Valoarea tranzacției, care a marcat încheierea procesului de privatizare a BRD, a fost de 43 mil. euro. În urma achiziționării pachetului, ponderea Société Générale în acționariatul BRD a crescut la 58,23%, nivel care a fost rotunjit în această toamnă prin achiziții făcute de francezi pe Bursa de la București.

Société Générale a achiziționat pe 14 decembrie 1998 un pachet de acțiuni reprezentând 42,1679% din capitalul social al BRD.

Un alt pachet de 2,537% din acțiuni a fost vîndut de statul intermediar Bursă pe 10 septembrie 1999. Ulterior, pe 24 noiembrie 1999, un pachet de 4,99% a

fost achiziționat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD).

Preluarea BRD a reprezentat prima mișcare de calibrul a unui mare grup financiar european pe piața locală, chiar într-un context economic nefavorabil românesc. Pentru Société Générale a constituit un pariu pe potențialul din regiune, fiind una dintre primele tranzacții de extindere pe pietele emergente. Primii cinci ani de după privatizare au fost marcați de eforturi de restructurare și modernizare. De-abia în 2003-2004, BRD a început să crească puternic pe baza investițiilor în infrastructura IT și în dezvoltarea accelerată a rețelei de unități. Banca a ajuns astfel să opereze cea mai mare rețea teritorială de pe piață cu excepția CEC, apropiindu-se în prezent de 900 de unități, în timp ce BCR, principalul competitor, are 620. În același timp, BRD a devenit una dintre cele mai profitabile subsidiare ale grupului Société Générale, câștigând din ce în ce mai multă importanță în cadrul diviziei internaționale de retail.

Prima scădere anuală a Bursei

ANDREI CHIRILEASA

BURSA DE VALORI BUCUREȘTI înregistrează în 1998 prima scădere anuală din istorie, pe fondul crizei financiare din Rusia, însă activitatea de pe piața de capital atinge un vîrf, din punctul de vedere al numărului de emitenți listati și a numărului de intermediari.

Astfel, numărul societăților ale căror acțiuni au fost tranzacționate în 1998 a ajuns la 125, după 50 de listări în 1997. Printre emitenții listati în acel an se numără societăți precum Rafinăria Astra Română, Sicomed București (cețială Zentiva), Electroputere Craiova, Turbocomanșta București, Excelent București și Oil Terminal Constanța. În prezent, numărul de emitenți de pe Bursă este de 67.

Printre companiile care erau listate pe Bursă în 1998 și nu se mai regăsesc în prezent se numără Automobile Dacia, producătorul de medicamente Terapia Cluj-Napoca, Banca Agricolă (care a devenit ulterior Raiffeisen Bank) și Rafi Onești. Dintre actualii emitenți, erau listate atunci producătorul de aluminiu Alro Slatina (ALK), Banca Transilvania (TLV) și dezvoltatorul imobiliar Impart (IMP). Lipseseu însă Petrom, Rompetrol Rafinare, BRD, Transselectrică, Transgaz și SIF-urile, care în prezent reprezintă cea mai lăcșidă componentă a Bursei.

În ciuda numărului mare de acțiuni listate la acea vreme, criza financiară din Rusia a determinat scăderi puternice pe Bursă, indicele BET al celor mai importante 10 companii listate pierzând 30%, singura pierdere anuală a indicelui de la lansare până în prezent. La zece ani după, pe criza financiară internațională a determinat o scădere de peste 70% în primele zece luni ale anu-

lui. Valoarea tranzacțiilor de pe Bursă era în 1998 de circa 220 de milioane de euro, iar capitalizarea bursieră era de aproximativ 360 de milioane de euro. După aproape zece ani de creștere, schimbările pe Bursă au ajuns în primele zece luni ale acestui an la 1,8 miliarde de euro, iar capitalizarea se ridică la 14,2 miliarde de euro, în ciuda scăderii cu peste două treimi a valorii acțiunilor listate de la începutul anului.

Numărul de societăți de brokeraj atinge în 1998 un nivel maxim de 175, în condițiile în care în aceeași perioadă era extrem de ușor de deschis un SVM. Majoritatea au dispărut însă, odată cu restrângerea vânzărilor de cupăne din cadrul programului de privatizare în masă (PPM). În prezent, numărul de societăți de brokeraj active pe Bursă este de 75.

Rusia în criză

Recesiunea globală din 1998, care a început cu criza financiară asiatică din iulie 1997, a exacerbat criza economică din Rusia.

Data fiind scăderea prețurilor la principalele materii prime, țările dependente de exportul acestora au fost cel mai afectate. Scăderea accentuată a prețului petrolului a avut consecințe severe pentru Rusia. În marie, a izbucnit o criză politică importantă în momentul în care Eltin l-a demis pe primul-ministru Victor Cernomirhin și întregul său cabinet. Eltin a numit în funcția de premier interimar pe un tehnocrat de 35 de ani, practic necunoscut: ministrul energiei Serghei Kirienko. În efortul de îndărare a rușiei și de apărare a resurselor din țară, Kirienko a ridicat rata dobânzii la 150%. FMI a aprobat pe 13 iulie un împrumut de urgență de 22,6 miliarde dolari.

În ciuda tuturor măsurilor luate, ratele împrumuturilor externe depășeau în acel moment veniturile din taxe și impozite. Dându-și seama că această situație nu poate fi suportată, investitorii au continuat să părăsească Rusia, în ciuda ajutorului acordat de FMI. În scurtă vreme criza financiară s-a redensăcut, iar valoarea rublei a continuat să se prăbușească. Pe 17 august, guvernul și banca centrală au decis să suspende plata datorilor externe pentru o perioadă de 90 de zile, să restructureze întregul sistem al datoriei naționale și să devitalizeze și mai mult rubla.

François Oliver
director general al Metro Cash & Carry România

Am apreciat întotdeauna profesionalismul și obiectivitatea prin care jurnaliștii de la Ziarul Financiar reflectă economia și analizează aspectele esențiale ale mediului de afaceri. Acești 10 ani de activitate neîntrepuț demonstră seriozitatea, buna informare și profesionalismul de care dau dovadă reprezentanții ZF. Motivele sunt foarte clare pentru care să îmi încep ziua de lucru la birou citind informațiile oferite de ZF.

2003

Sergiu Oprescu
președintele executiv al Alpha Bank

ZF este alături de noi de 10 ani, am evoluat împreună în condiții de transformări rapide și de cele mai multe ori radicale, unde esențialul constă în accesul rapid la informații și analiză. Este ceea ce ZF ne-a oferit și ne pună la dispoziție. De pe poziția unei surse, dar și a unei destinații importante de informații, ZF a fost implicat în toate momentele importante ale dezvoltării unei piețe financiare maturizată alert, într-o țară emergentă. Viitorul va continua să ne aducă noi provocări.

Anul în care Bill Gates îl face celebru pe Radu Georgescu

SABIN POPESCU

Microsoft, cel mai mare producător de software din lume, a achiziționat în 2003 antivirusul RAV produs de compania românească GeCAD Software. Tranzacția avea să îl facă celebru pe Radu Georgescu, fondatorul GeCAD - în prezent un grup de patru companii, cu activități pe piața de software, mesagerie electronică, securitate și comerț electronic.

Cele două companii nu au precizat niciodată valoarea tranzacției, sursă apropiată acestora apreciază că ar fi situată între 10 și 20 de milioane de dolari.

Technologia a cumpărată de gigantul american a fost exploatată abia în anul 2006, atunci când Microsoft a lansat suita de securitate OneCare Live, ce conține aplicații antivirus, firewall, antispyware, precum și instrumente de back-up.

GeCAD Software a fost înființat în anul 1992, iar prima versiune a RAV AntiVirus a fost lansată în 1994. La momentul tranzacției cu Microsoft, soluția avea circa zece milioane de utilizatori la nivel global.

Microsoft a evaluat foarte mulți producători de antivirus și a ales GeCAD pentru calitatea tehnică, RAV având una dintre cele mai bune rate de detecție la nivel mondial. Alți factori considerați au fost calitatea echipei și independența motorului RAV de platforma de operare", explică atunci Silvia Hotărânu, fost director general al Microsoft România.

Afacerea RAV a pornit de la un singur computer 286, pe care Georgescu l-a achiziționat cu 1.500 de dolari în facultate pentru a-și finaliza proiectul de licență. Folosind-se de experiența de programator pe care o acumulase în

timpul facultății, și-a deschis o firmă și a început să dezvolte propria tehnologie antivirus. Numărul de angajați ai GeCAD a crescut de la trei oameni la aproape 100 la momentul tranzacției cu Microsoft.

În urma acestuia, brandul RAV a dispărut de pe piață, având de câștigat și principalul rival local al GeCAD, compania Softwin a omului de afaceri Florin Talpeș, care dezvoltă suita de securitate BitDefender.

În 2007, Georgescu a încheiat a doua afacere cu un gigant al IT-ului mondial, compania americană Cisco - liderul pieței producătorilor de echipamente de rețea.

Un consorțiu de șapte investitori, care include fondurile de investiții Global Finance (care deține 80% din acțiunile producătorului de aplicații pentru mediul de afaceri TotalSoft) și 3TS (finan-

țat de Cisco), a achiziționat 11,7% din acțiunile GeCAD Technologies pentru 2 mil. euro, evaluând compania la 17 mil. euro. Principalul activ al firmei este un soft de mesagerie electronică, denumit Axigen, cu 9000 clienți companii în lume.

"Nu vânzarea în sine e spectaculoasă, ci faptul că avem acum trei companii care sunt spectaculoase. Faptul că am construit RAV putea fi tratat fie ca știință, fie ca noroc. Fără îndoială că a fost puțin din amândouă. Dar noi am avut atunci o mare întrebare: suntem în stare să o facem din nou?", spunea Georgescu anul trecut.

"Atunci, nu știam, onest, răspunsul la întrebare. Senzațional este că acum avem confirmarea faptului că a funcționat din nou și nu pentru că avem o investiție, ci pentru că avem un produs care e din nou pe piața internă, și e tratat cu respect tehnologic, de business. Am dovedit că nu a fost o întâmplare cu RAV-ul. În acest moment suntem de patru ori mai mari decât eram în 2003 cu RAV", a conchis el.

Tranzacția a fost estimată între 10 și 20 de milioane de dolari.

În 2007, Radu Georgescu a încheiat a doua afacere cu un gigant al IT-ului mondial, compania americană Cisco

Terapia, afacerea din care Advent a câștigat de 10 ori suma investită

MIRUNA LEBEDENCU

FONDUL AMERICAN de investiții Advent Internațional a plătit 43,7 milioane de dolari în 2003 pentru prelucrata tuturor acțiunilor producătorului român de medicamente Terapia Cluj-Napoca, pe care le-a vândut trei ani mai târziu pentru suma de 324 de milioane de dolari.

Terapia a fost scoasă la vânzare în 2002 din cauza faptului că două din fondurile de investiții ce dețineau pachete importante de acțiuni, Romanian Investment Fund (17%) și Romanian Investment Company (20%), își încheiau durata de viață în 2003 și trebuia să lichideze participările de pe piața românească.

În afara de Advent Internațional, de achiziția Terapia, la vremea aceea al cincilea jucător pe piață, au fost interesate companiile farmaceutice Servier (Franta) și Pharmaco (Islanda) și consorțiu financiar format din două fonduri de investiții din grupurile AIG (SUA) și Global Finance (Grecia).

Fondul a adus un manager străin, Stephen Stead, care a inițiat un amplu proces de restructurare și de reorganizare pe piața a companiei clujene.

Acest lucru i-a permis ca în 2006 să vândă societatea către Ranbaxy, cel mai mare producător de generice și ingrediente active din India și unul dintre cei mai importanți producători de generice din lume, în cea mai mare tranzacție de pe piața farmaceutică românească din toate timpurile.

Fondul a investit aproximativ 30 mil. \$ din banii proprii în afacerea Terapia. Cu tot cu împrumuturile atrase de la bănci, valoarea investiției s-a ridicat la aproximativ 50 mil. \$.

Cele 324 de milioane de dolari s-au întors integral la investitorii în fondul administrat de Advent. Prețul plătit de Ranbaxy reprezintă de 11,6 ori valoarea profitului

operațional obținut de Terapia în ultimele 12 luni.

Vânzarea Terapia a venit în contextul în care pe piață au avut loc mai multe tranzacții care au vizat prelucrata companiilor românești de către investitori străinți.

Grupul islandez Actavis a cumpărat pentru 150 mil. euro producătorul local de medicamente oncologice Sildenafil București, iar grupul ceh Zentiva a achiziționat pachetul majoritar de acțiuni de la Sicomed, compania românească fiind evaluată la 200 mil. dolari.

Malvinder Singh, CEO Ranbaxy și Peter Burema, șeful din 2003 al Terapia

Și UE a decis: Nu aveți economie de piață funcțională

MIRUNA LEBEDENCU

ROMÂNIA nu a obținut mult doritul statut de economie de piață funcțională în 2005, în ciuda lobby-ului asiduu pe care administrația de la București l-a făcut la Bruxelles. Statutul de economie de piață funcțională era indispensabil pentru încheierea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană și presupunea ca economia României să poată face față presiunilor concurențiale de pe piața comunitară.

Confirmarea faptului că economia românească nu a făcut față presiunilor concurențiale din UE: "Cresterea competitivității economiei românești subliniază beneficiile statutului de a fi considerată aproape de (close to - eng) o economie de piață funcțională".

Am păstrat terminologia din limba engleză pentru că la acel moment autoritățile au încercat să dea o altă semnificație celor scrise în raportul Comisiei Europene, premierul Adrian Năstase menționând că neacondarea statutului de economie funcțională este o "traducere fără inimă" a raportului.

Documentul evidențiază progresele realizate în stabilizarea macroeconomică, dat fiind că rata inflației își menține tendința de scădere de la nivelul relativ înalt înregistrat anterior, în ciuda ajustării prețurilor concurențiale.

Raportul arată că poziția externă a rămas în continuare sustenabilă, iar politica fiscală prudentă. Privatizarea și restructurarea întreprinderilor de stat s-a accelerat - aprecia raportul -, în vreme ce proprietatea de stat a scăzut și în sectorul bancar, care a continuat să-și dezvolte rolul său de intermediere între economii și investitori.

Documentul apreciază măsurile administrative inițiate pentru intrarea și ieșirea de pe piață, concomitent cu diverse inițiative de îmbunătățire a mediului de afaceri.

Raportul aprecia că, pe ansamblu, angajamentele de a controla fondul de salarii în sectorul public au fost respectate, au fost inițiate acțiuni pentru întărirea disciplinei financiare a întreprinderilor - concretizate în special prin relativa accentuare a disponibilității de a deconecta utilizatorii cu restanțe de plata la consumul de energie.

BNR aduce milionul

MIRUNA LEBEDENCU

CUM SĂ FACI ROST de un milion? O întrebare pe care și-o pun mulți români și la care BNR a găsit un răspuns la finele anului 2003 lansând în circulație bancnota de un milion de lei.

Deprecieră nominală a leului începând din 2001 (cu circa 120% față de euro) a redus bancnota cu cea mai mare valoare nominală - de 500.000 de lei - la echivalentul a mai puțin de 13 euro. În mod normal, cea mai valoroasă bancnotă ar trebui să reprezinte echivalentul a micar 40-50 de euro, însă banca centrală a tot amânat emiterea bancnotei de un milion, temându-se de percepția negativă a publicului, care tinde să o asociază cu efecte inflaționiste.

Apariția bancnotei a venit ca răspuns la o necesitate de ordin practic, resimțită de la băncile care de-abia mai pridde să umple bancomatele, până la omul de rând nevoit să meargă cu succes de bani atunci când are de făcut o achiziție mai importantă. "Impactul psihologic nu poate fi ignorat, având în vedere tendința de a atribui semnificații economice de amploare unor gesturi cu valoare pur tehnică. Bancnota de un milion reprezintă recunoașterea unor realități. Nu mărește și nu micșorează masa monetară, deci nici inflația", declara atunci guvernatorul BNR Mugur Isărescu.

Oficialul BNR atrăgea atenția asupra confuziei care se face prin compararea actualelor cupriuri cu cele din anii '90, atunci când moneda națională avea o slabă acoperire în economia reală. "Nu trebuie să atacăm bancometele, ele nu reprezintă decât o recunoaștere a realității. Prețurile de azi nu pot fi comparate cu cele din anii '90, care erau o ficțiune", explică guvernatorul. Emiterea bancnotei de un milion de lei a prefat denumirea monedei naționale din 2005.

Primele tranzacții mari cu birouri

CRISTI MOGA

ANUL 2003 a adus pe piața imobiliară locală primele tranzacții semnificative, clădirile de birouri Europe House din Piața Victoriei și Opera Center din Piața Operei reprezentând primele proprietăți cumpărate de către fonduri de investiții pentru circa 50 de milioane de dolari fiecare.

Poniari au fost fondul de investiții austriac CA Immo și compania ceah de dezvoltare imobiliară cu acționar britanic Portland Trust, care au bătut în mai 2003 palma pentru vânzarea Opera Center într-o tranzacție de 29 mil. \$, cea mai mare până la vremea respectivă de pe piața de birouri.

Tranzacția s-a realizat la un randament anual al investiției de peste 11%, ținând cont de datele existente la vremea respectivă.

Cinci luni mai târziu, un alt investitor austriac, Europolis, a făcut la rândul său primul pas pe piața imobiliară, prin achiziția clădirii de birouri Europe House, pentru ceva mai mult de 30 mil. \$. Clădirea a fost dezvoltată de către compania israeliană GTC, care, potrivit datelor de la vremea respectivă, obținut un profit de ceva mai mult de 5 mil. \$, raportat la valoarea totală a investiției.

În condițiile în care veniturile anuale din chirii erau de circa 3-4 mil. \$, randamentul anual depășea și în această tranzacție nivelul de 10%. Ulterior, tot GTC a stabilit și recordul pieței în ceea ce privește randamentul obținut la vânzare, 5,5% în euro, pe an, după dezvoltarea și construcția clădirii America House, situată tot în Piața Victoriei. În plus, la o valoare de 120 mil. euro a tranzacției, afacerea a adus un profit de circa 85 mil. euro pentru GTC.

Eugen Rădulescu
consilier al guvernatorului BNR

Raul Ciurtin
presedintele Albalact

2005

Am urmărit ZF de la primele sale numere. Mi amintesc că avea destul de puține pagini și era cam scump, chiar și pentru cititorul „peste medie”, căruia îi era adresat. Mă întrebam cât are să reziste într-o economie care, credeam eu, nu ajunsesse la maturitatea care să solicite un ziar de această factură. Cu timpul, lucrurile s-au mai așezat în economie, încrederea financiară în viitor a echipei care realizează ZF a început să se potrivească gândirii unui număr tot mai însemnat de semeni ai noștri, iar ziarul a devenit o prezentă indispensabilă în lumea afacerilor.

ZF a devenit o autoritate în piața publicității financiare din România și un reper pentru comenții de afaceri care vor să aibă informații reale și să ceară analize credibile. A evoluat bine în ultimii ani, reușind să atîngă un nivel profesional comparabil cu cel impus de publicitățile occidentale. Prima lectură mi-a creat sentimentul că este o publicație importantă, pe care trebuie să o citesc zilnic. De atunci am căpătat încredere în seriozitatea actualitii ziar care știe că nu trebuie să se joace nicodată cu informațiile, mai ales când e vorba de business.

Vânzarea BCR, cea mai valoroasă afacere făcută de stat în 15 ani

RAZVAN VOICAN

Privatizarea BCR i-a adus statului venituri cu mult peste așteptările cele mai optimiste, fiind catalogată drept „o poveste de succes” chiar și de către cei mai sceptici analiști.

Calculule austrieceilor de la Erste Bank, care au acceptat să plătească peste 3,7 miliarde de euro pentru a obține controlul celei mai mari bănci românești, au arătat mai ales încrederea în potențialul de dezvoltare al pieței locale și în posibilitățile BCR de a profita de acest potențial.

Într-o luptă foarte strânsă, care a durat aproape jumătate de an, austrieccii i-au învins în finală pe portughezii de la Millennium BCP.

BCR a fost evaluată la 6,063 miliarde de euro, având în vedere prețul plătit de austrieccii. Statul român a vândut 36,88% din acțiuni, iar instituțiile financiare internaționale BERD și IFC au vândut 25%.

Privatizarea celei mai mari bănci de pe piață a închis și istoria nefastă a falimentului Bancorex, în care statul a pierdut peste două miliarde de euro.

Contractul de privatizare a BCR cu Erste Bank include prevederi clare privind garantarea de către stat a plății obligatiilor provenite din activitatea Bancorex. În 1999, statul a preluat împrumuturile neperformante ale Bancorex, iar BCR a absorbit restul activităților Bancorex.

În același timp, statul a acordat garanții nelimitate pentru pretențiile judiciare și angajamentele extrabilanțiere rezultate din activitatea fostei Bancorex.

Statul a încasat din privatizarea BCR 2,2 miliarde de euro în cea mai mare afacere pe care a reușit să o facă în 15 ani de capitalism, când a privatizat cele mai importante active aflate în proprietatea sa.

2,2 mld. €

suma încasată de statul român din privatizarea BCR în cea mai mare afacere pe care a reușit să o facă în 15 ani de capitalism, când a privatizat cele mai importante active aflate în proprietatea sa.

Semnarea contractului pentru privatizarea BCR a închis istoria falimentului Bancorex

Ion Țiriac devine primul miliardar în euro

MIRUNA LEBEDENCU

DUPĂ 15 ANI de capitalism, România își aduce primul miliardar în euro. Adevărat. Cu acte în regulă. Demonstrabil. Apariția lui a marcat sfârșitul unei epoci - cea a miliardarilor „de carton”.

Fostul mare tenisman român Ion Țiriac a dezvoltat după 1990 afaceri a căror valoare depășește acum un miliard de euro.

„În 1990 nu am venit gol, am venit prost”, declara cu autoironie Ion Țiriac. „Aveam 112 milioane de mărci germane, cîștigăte în urma turneelor de tenis organizate cu primăria din Stuttgart. Asta pe lângă contractele de management cu Becker și Villas”, povestea omul de afaceri în 2005. Dacă ar fi investit atunci toți banii pe care îi avea în afaceri speculative, acum ar fi fost mult mai bogat, crede el. Însă nu este adeptul demersurilor de tip „hit and run” („tunuri”, românește). „În '90 aveam bani pentru trei generații”, mărturisea Țiriac.

Atunci a pariat pe România și, treptat, și-a lichidat afacerile pe care le avea în alte țări, cum a făcut în cazul investițiilor în real estate din Statele Unite. A schimbat natural echipamentul alb de tenis cu costumele elegante de om de afaceri. Și a început să facă business în România. În timp, din banii pe care i-a investit la început și bagajul său de contacte s-a dezvoltat un imperiu care reunește azi companii din domeniul bancar, asigurări, auto, leasing, real estate, servicii aviatice, cash&carry.

În general, fostul tenisman s-a aliat cu mari companii multinaționale la care avea „intrări” la nivel de presedinte sau proprietar.

Grupul Țiriac Holdings, cu o cifră de afaceri de 1,6 mld. euro în 2007, se situează între primele zece corporații locale, cele mai mari venituri fiind generate de divizia auto. Anul acesta, cifra de afaceri ar putea ajunge la circa 2,2 mld. euro. În ultimii doi ani, afacerile holdingului Țiriac s-au concentrat puternic pe real estate, domeniu unde a atras credite importante de la bănci.

După 15 ani de capitalism, România își aduce primul miliardar în euro. Apariția lui a marcat sfârșitul unei epoci - cea a miliardarilor „de carton”.

Omniasig intră în portofoliul Wiener Staedtsche

MIRUNA LEBEDENCU

„SUNTEM pregătiți ca în prima parte a anului 2005 să cumpărăm una din primele cinci companii de asigurări din România”. Și reprezentanții Wiener Staedtsche, cea mai mare companie de asigurări din Austria, n-au glumit când declarau acest lucru. La începutul lunii mai semnând înțelegerea preliminară pentru preluarea Omniasig.

Cea mai mare tranzacție de pe piața asigurărilor din România de până atunci a fost semnată la Tel Aviv: 64 de milioane de euro pentru 70,7% din acțiunile Omniasig, deținute de fondul de investiții israelian TBH Financial Service Group.

Aceasta a fost cea mai mare tranzacție de pe piața asigurărilor din România până la acel moment

La momentul tranzacției, compania Omniasig împreună cu subsidiarele sale Omniasig Asigurări de Viață, Omniasig Addenda (asigurări de sănătate), Omniasig-AGI și Omniasig-Asirag (ultimele două cumpărate în 2004) a fost evaluată la circa 100 milioane de euro.

Tranzacția s-a negociat rapid, în numai două săptămâni, discutându-se purtându-se la Tel Aviv, Viena și București. Rapiditatea negocierilor nu a exclus însă pregătirea din timp a israelienilor pentru exit: au cumpărat două companii de asigurări germane, AGI și Asirag. Achiziția a sporit fără îndoială atractivitatea Omniasig, având în vedere că austrieccii au ținut prin această tranzacție în primul rând câștigarea de cotă de piață.

Wiener Staedtsche a bucurat prin această afacere piața asigurărilor, amenințând serios poziția de lider a Allianz-Țiriac, care încheiește 2004 cu o cifră de 20,8% din piața totală a asigurărilor (viață și non-viață). Wiener Staedtsche trecea astfel pe locul al doilea pe piața asigurărilor din punctul de vedere al cotei de piață, după Allianz-Țiriac și înaintea Asirag.

La începutul lui 2008, Wiener Staedtsche Versicherungs AG (acum Vienna Insurance Group) a anunțat că și-a mărit gradul de deținere în compania de asigurări Asigurarea Românească Asirag la 98,5% de la 50,2%, prin achiziții directe și indirecte de acțiuni.

După această mișcare, Vienna Insurance Group devine numărul unu pe piața de asigurări din România, cu o cotă de piață de aproape 30%.

Grupul deține asigurătorii Omniasig, Asirag, Omniasig Life și este în proces de preluare a companiilor BCR Asigurări și BCR Asigurări de Viață. Recent, austrieccii au vândut societățile Unita și Agras grupului Unica.

Scandalul anului: reținerea pentru 40 de ore a lui Dinu Patriciu, unul dintre cei mai puternici oameni de afaceri

MIRUNA LEBEDENCU

UN MILION DE DOLARI pentru fiecare din cele 40 de ore de arest - atât a costat Grupul Rompetrol arestarea presedintelui său Dinu Patriciu.

Omul de afaceri a fost reținut, în noaptea de 27 spre 28 mai 2005, după o audiere maraton care a durat aproape 18 ore, pentru evaziune fiscală, spălare de bani și înșelăciune - acuzații pentru care este cercetat de procurorii de la Parchetul instanței supreme în dosarul Petromidia, alături de alte persoane.

În noaptea următoare, Patriciu a fost eliberat de magistratul Tribunalului București, care au apreciat că omul de afaceri poate fi cercetat în stare de libertate în acest dosar.

După pronunțarea sentinței, Patriciu a declarat presii că „a fost supus unor umilinte”, el dând declarație pe „65 de pagini”, ca apoi procurorii să ceară arestarea lui.

„Este o luptă politică a unor grupuri reacționare”, spune Patriciu adăugând că atunci când a venit la Parchet, instituția era pregătită să-l rețină. „A fost chiar o premeditare”, a subliniat Patriciu.

În ziua reținerii lui Patriciu (26 mai), acțiunile Rompetrol au căzut cu 54 de lei (de la 888 de lei acțiunile la 834 de lei acțiunile). Paguba grupului ajunge doar pe această firmă la suma de 866 de milioane de lei. La acești bani se adăuga pierderea suferită pe acțiunile Rompetrol Well Services, care au scăzut în sedinta din 26 mai de la 1.940 lei/acțiune la 1.910 lei/acțiune - o pagubă de aproape 2,8 miliarde de lei. Celor două societăți listate pe BVB li se mai adaugă Rafinaria Vega, de pe Rasdaq, ale cărei acțiuni au căzut în aceeași zi cu 4,48%, adică un minus de încă 70 de milioane de lei. Paguba totală - 42 de milioane de dolari.

Am suferit pierderi financiare, prin căderea cotațiilor acțiunilor, mai calculăm un cost al oportunităților pierdute, costurile cu apărarea, precum și o pierdere care rezultă din punctul de vedere al agenților de rating. Toate sunt cuantificabile”, a spus Patriciu presi după eliberarea sa.

Dinu Patriciu
presedintele Grupului Rompetrol

Am suferit pierderi financiare, prin căderea cotației acțiunilor, mai calculăm un cost al oportunităților pierdute, costurile cu apărarea, precum și o pierdere care rezultă din punctul de vedere al agenților de rating. Toate sunt cuantificabile.

Mihai Rohan
președinte & CEO al Carpatcement Holding

După prima apariție a Ziarului Financiar am considerat că este o publicație care merită citită și am făcut ceea ce era firesc, m-am abonat. Citeș ZF dimineața la prima oră și urmăresc cursul de schimb, evoluția piețelor financiare și bancare și bineînțeles știrile referitoare la construcții și imobiliare. Îmi place pentru că este făcut de o echipă de jurnaliști care sînu cu imparțialitate și mai ales în cunoștință de cauză, așa încît pentru mine reprezintă o sursă de informare cât se poate de sigură.

2008

Dan Pascariu
președintele Consiliului de Administrație al UniCredit Triac Bank

Am citit ZF de primul număr și a devenit primul ziar pe care îl deschid dimineața. Are utilitate practică pentru business pentru că este interesant să vezi ce face concurența, dar și diverse clienți potențiali. Mi s-a întîmplat să stau de vorbă cu colegii din bancă și să le spun: ați văzut în ZF ce face compania/banca X? Consider că ZF este un ziar modern, îmi place chiar și numai să mă uit la el, iar aspectul mă atrage să-l citeș. Îmi amintesc de schimbarea de layout din 2006, pe care am încurajat-o și m-am bucurat de rezultatul final.

Obama, primul afro-american de la Casa Albă

ANDREEA MAGRAON

ZIUA DE 4 NOIEMBRIE 2008 va fi menționată de acum înainte în cărțile de istorie drept data la care în SUA s-a produs o adevărată premieră: Barack Obama (foto) a devenit primul președinte afro-american al țării. Personaj aparținând scenei politice americane, Obama a spulberat toate prejudecățile atunci când a câștigat detasat cursa pentru Casa Albă. Scorul electoral final a fost stabilizat la 364 de electori pentru Obama și numai 163 pentru republicanul John McCain.

„Schimbarea a ajuns în America”, le-a spus Obama americanilor în primul său discurs imediat după anunțarea rezultatelor scrutinului.

Barack Obama are și o poveste de viață care impresionează de fiecare dată prin culoare. Fiul al unui kenyan și al unei americane (albă), Obama a trăit în mai multe țări ale lumii, printre care și Indonezia. De profesie avocat, noul Obama a absolvit universități renumite precum Columbia University și Harvard. Înainte de a profesa, a lucrat ca asistent social în ghetourile din Chicago, la sfârșitul anilor '80.

A fost ales senator în 2004, după ce în 2000 a candidat fără succes pentru Camera Reprezentanților.

Mulți au fost sceptici cu privire la șansele sale din cursa pentru Casa Albă, atunci cînd Obama a anunțat în ianuarie 2007 că va candida, avînd în vedere contracandidații puternici care se anunțau. Cu toate acestea, democratul a avut o ascensiune extraordinară, reușind să se detașeze de Hillary Clinton, principala sa adversară din cursa pentru investitura Partidului Democrat. Un semn distinctiv al lui Obama în campania electorală a fost mesajul său, „schimbarea”. Într-o țară măcinată de criza economică și de războiul din Irak, în care oamenii aveau nevoie de o adevărată schimbare, mesajul său a prins mai bine decît cel al contracandidații sale, acela al „experienței”. Același lucru s-a întîmplat și în cursa pentru alegerile generale în care l-a înfruntat pe John McCain, care a fost adesea asemănat cu George W. Bush, unul dintre cei mai nepopulari președinți americani.

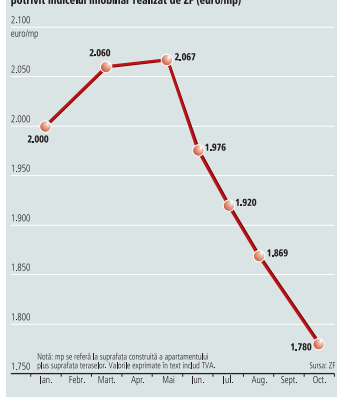
Pe lângă acestea, Obama s-a dovedit a fi „candidatul minime” în campania electorală: a strîns suma record de 650 de milioane de dolari.

În imobiliare criza a venit înaintea dezvoltării

Prima corecție

Evoluția prețului apartamentelor vechi din București potrivit indicelui imobiliar realizat de ZF (euro/mp)

CRISTI MOGA

Criza financiară din acest an a lovit puternic în toate segmentele pieței imobiliare, dar în special în cel rezidențial și al tranzacțiilor de mari dimensiuni, unde lipsa lichidității a lăsat proprietarii în așteptarea clienților cu bani.

În lipsa tranzacțiilor, prețurile apartamentelor vechi au scăzut cu circa 20% de la începutul anului, o serie de companii care dezvoltă ansambluri noi de locuințe au anunțat la rândul lor primele reduceri, iar randamentele la exit au crescut de la un nivel de 6-7%, în euro pe an, la 8-9%, potrivit estimărilor consultanților de pe piață, în lipsa unor tranzacții în cea de-a doua parte a acestui an.

Prețurile apartamentelor vechi au scăzut spre un nivel mediu de 1.600 de euro/metru pătrat, în timp ce prețul marilor ansambluri de locuințe noi a rămas constant din primăvară sau a cunoscut reduceri ușoare.

În ciuda faptului că majoritatea jucătorilor din piață declară că o așezare a prețurilor pentru imobiliare era necesară, aceasta are loc într-un moment în care piața este încă subdezvoltată, numărul proiectelor finalizate fiind încă sub nivelul capacității de absorbție a pieței.

În contextul în care nu se constată până în prezent o supraeroare în ceea ce privește proiectele finalizate nici pe segmentul rezidențial, nici pe comercial sau birouri, dezvoltarea pieței va continua, însă doar o parte dintre

dezvoltorii vor reuși să-și ducă planurile până la capăt.

În noua „ordine imobiliară” din acest an, jucătorii vorbesc de proiecte înghețate, exit-uri și restrîngerii de activitate, cauzate în special de scumpirea și restricționarea accesului la bani, dar și de sentimentul negativ care domină întreaga piață și pune în așteptare deciziile de orice fel.

Cea mai mare problemă a companiilor imobiliare a devenit în acest an lipsa finanțării, după ce în ultimii ani accesul la credite bancare era extrem de facil, acoperind în unele cazuri costul integral al construcției.

În lipsa finanțării bancare, firmelor listate la bursă mai fi putut rămîne opțiunea de finanțare prin oferte publice de acțiuni, dar căderea pieței a tras după sine și capitalizările bursiere, respectiv interesul investitorilor pentru proiectele de dezvoltare imobiliare.

Extrem de afectat de situația pieței în general a ieșit și fondul austriac de investiții Immoact, cel mai puternic cumpărător de active imobiliare din România, care a înghețat achizițiile de la începutul anului și a „lăsat” din programul de dezvoltare investiții de două miliarde de euro.

Căderea pieței are efecte directe și asupra oamenilor care activează în domeniu, brokerii care n-au mai reușit să vîndă proprietăți începînd să plece din agenții imobiliare, iar firmele de consultanță umbă serios la bugete pentru a-și putea menține marjele de profitabilitate la un nivel acceptabil.

Creștere economică record

CLAUDIA MEDREGA

ECONOMIA a făcut în 2008 cel mai mare salt din istoria postdecembristă, cu o creștere de circa 9% așteptată pentru finele anului, luînd prin surprindere atât autoritățile locale, cât și instituțiile financiare internaționale.

Creșterea pe trimestrul al treilea este așteptată să atingă un vîrf istoric de 10%, însă analiștii întrevîd o încetinire semnificativă în 2009.

Evoluția economiei din acest an i-a făcut pe guvernanți să-și imagineze chiar că România poate să intre în topul primelor zece puteri economice ale Europei până în 2014, dacă ar continua această tendință.

La sfârșitul anului 2007, România era pe locul 16 în Uniunea Europeană după PIB, iar dacă ar fi avut anul acesta nivelul PIB-ului prognozat pentru 2014, ar fi fost pe locul 11, potrivit datelor Eurostat.

Chiar dacă creșterea economică din trimestrul al doilea a fost de peste șase ori mai mare decît media UE (1,6%), țările concurențe nu vor sta pe loc, fiind aproape imposibil să le ajungem din urmă în următorii cinci ani, spun analiștii romîni.

Avîntul economiei a fost influențat de creșterea puternică din sectoarele serviciilor și construcțiilor, sectoare care au reprezentat motorul economiei în ultimii trei ani. Serviciile, care aduc circa 50% din PIB, au sus-

ținut performanța economică stimulată de menținerea unei dinamici solide a cererii de consum.

Dinamica economiei în termeni reali a accelerat în trimestrul II la 9,3%, depășind prognozele analiștilor, care începuseră deja să vorbească despre riscurile unei încetiniri severe în ultima parte a anului. În prima jumătate a anului, creșterea economică a fost de 8,8%.

Analiștii nu au întîrziat să califice această creștere drept nesustenabilă, atît timp cît se bazează pe sectoare precum construcțiile, care pot fi supuse unor factori sezonieri, cît și agricultura - care a dovedit că poate trece de la o extremă în alta din cauza vulnerabilității față de condițiile climatice.

PUBLICITATE

Radisson SAS Hotel

The Hotel that loves to say YES!

Stay down town!

One rate fits all.

450 RON, plus taxes

Super Breakfast included

info.bucharest@radissonsas.com

+40 21 311 9000
bucharest.radissonsas.com

